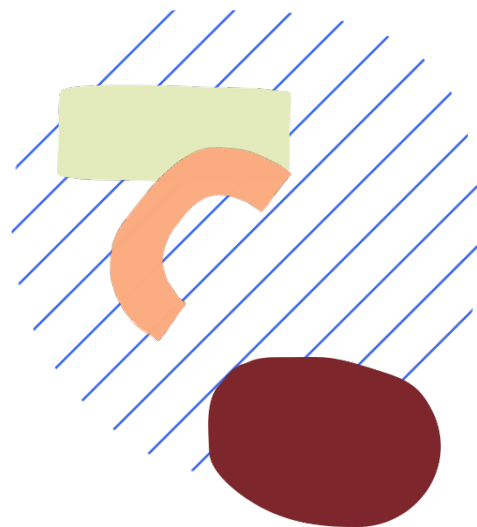

Klíčové kompetence v předškolním vzdělávání a cesty k nim

FAQ

1. Co jsou klíčové kompetence a proč jsou důležité v předškolním vzdělávání?

Klíčové kompetence jsou komplexní cíle vzdělávání, které zahrnují nejen znalosti a dovednosti, ale i hodnoty a postoje. V předškolním vzdělávání představují základní dovednosti potřebné pro život v 21. století a další vzdělávání. Jsou nadoborové a univerzální, propojené mezi všemi stupni vzdělávání.

Pro předškolní věk jsou obzvláště důležité sociální, osobnostní a komunikační kompetence, které pomáhají dětem přejít z užšího světa rodiny do širší společnosti v mateřské škole.

2. Kolik klíčových kompetencí zahrnuje nový revidovaný rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání?

Nový revidovaný rámcový vzdělávací program zahrnuje celkem osm klíčových kompetencí. Oproti původnímu programu, který měl pět kompetencí, došlo k rozdělení páté kompetence (občanství a pracovní) a přidání nových kompetencí – kulturní a digitální. K občanství byla přidána udržitelnost a k pracovní podnikavost.

3. Jakým způsobem jsou cíle předškolního vzdělávání formulovány v novém rámcovém programu?

Cíle předškolního vzdělávání jsou v novém rámcovém programu zjednodušené oproti dosavadní formulaci a jsou formulovány jako očekávané výsledky učení (OVU). Tyto výsledky jsou stanoveny do dvou oblastí: klíčových kompetencí a vzdělávacích oblastí. Formulace OVU u klíčových kompetencí je stručnější a směřuje k odstranění duplicit se vzdělávacími oblastmi.

4. Jaké vzdělávací strategie a podmínky jsou klíčové pro rozvoj klíčových kompetencí u dětí?

Pro rozvoj klíčových kompetencí jsou důležité vzdělávací strategie a podmínky, které pro vzdělávání vytváříme. Rozvoj klíčových kompetencí tolik nesouvisí s konkrétními tématy, ale spíše s postupy a přístupy. Příkladem efektivní strategie je konstruktivistický přístup, kde se dítě stává aktivním tvůrcem svého vzdělávání, klade otázky a na jejich základě konstruuje své poznání.

Důležité jsou také spontánní činnosti a hra, které jsou nosnou cestou k rozvoji kompetencí. Podmínky zahrnují vhodné materiály, pomůcky, prostor pro experimentování a bezpečnostní návyky.

5. Které klíčové kompetence jsou považovány za zvláště důležité v předškolním věku?

V předškolním věku jsou za obzvláště klíčové považovány sociální, osobnostní a komunikační kompetence. Tyto kompetence pomáhají dětem adaptovat se na nové sociální prostředí mimo rodinu, navazovat vztahy, spolupracovat s ostatními, vyjadřovat se, naslouchat a respektovat pravidla komunikace.

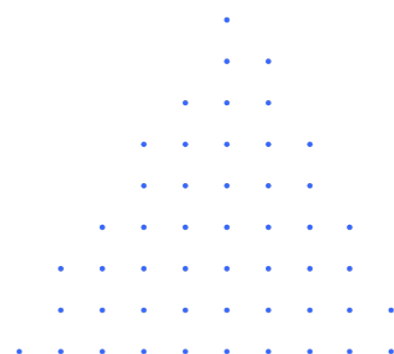
6. Jak se projevuje rozvoj komunikační kompetence u předškolních dětí?

Rozvoj komunikační kompetence se projevuje tím, že dítě se dokáže vyjadřovat různými způsoby (verbálně i neverbálně), vyjádřit své myšlenky a prožitky, uplatňovat základní pravidla komunikace, prezentovat své zkušenosti a výsledky práce. Děti se také učí naslouchat druhým a dodržovat domluvená pravidla komunikace, například při skupinových aktivitách. Využívají i informační a komunikační prostředky, se kterými se běžně setkávají.

7. Jakým způsobem mateřská škola podporuje rozvoj osobnostních a sociálních kompetencí?

Mateřská škola podporuje rozvoj osobnostních a sociálních kompetencí tím, že vytváří prostředí pro navazování vztahů, spolupráci a vzájemnou ohleduplnost. Děti se učí odmítat nevhodné chování, požádat o pomoc, pojmenovat své silné stránky, vyjadřovat svůj názor a chovat se empaticky.

Strategie jako společná hra, náladovníky pro vyjádření emocí a tabule pro sebehodnocení činností pomáhají dětem uvědomovat si své pocity a pocity ostatních a rozvíjet sebedůvěru.

8. Kde v rámci školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání budou zakotveny klíčové kompetence?

Klíčové kompetence budou zakotveny ve školním vzdělávacím programu v kapitole Charakteristika vzdělávacího programu. Mateřská škola by měla popsat, jaké vzdělávací strategie využívá k rozvoji jednotlivých klíčových kompetencí. Klíčové kompetence a jejich očekávané výsledky učení jsou tedy vázány ke vzdělávacím strategiím (metodám, formám a postupům, které MŠ využívá při vzdělávání dětí), nikoli k obsahu vzdělávání – integrovaným blokům jako tomu bylo doposud.

O dokumentu

Tento dokument vznikl jako doplňující materiál k webinářům k revizi RVP ZV. Obsahuje odpovědi na často kladené dotazy od učitelů a dalších účastníků webinářů a je určen pro pedagogy, vedení škol a další odbornou veřejnost.

Dokument je součástí série **FAQ k webinářům NPI ČR**, které se věnují jednotlivým vzdělávacím oblastem a tématům spojeným s revizí RVP.

Záznamy a další informace o webinářích najdete na: <https://webinare.rvp.cz/ips-kurikulum>.

O webinářích

Lektorka: Mgr. Věra Váňová Krejčová, Ph.D.

Datum vysílání: 13. 11. 2024

Více informací: <https://webinare.rvp.cz/webinar-npi/115108>

Máte další otázky?

Pro své případné dotazy využijte online konzultační centrum NPI.

kc.rvp.cz

